

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., s.r.o., so sídlom v B., proti povinnej **K. S.**, bývajúcej v L., **o vymoženie 608,81 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 6 Er 970/2008, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. septembra 2012 sp. zn. 2 CoE 415/2012, takto

r o z h o d o l :

- I. Odvolacie konanie **z a s t a v u j e**.
- II. Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.
- III. Dovolanie **o d m i e t a**.

Povinnej nepriznáva náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Lučenec poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie [§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“)] na základe rozhodcovského rozsudku z 26. februára 2008 sp. zn. S. vydaného Stálym rozhodcovským súdom, ktorý zriadila S. a.s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Uznesením zo 14. februára 2012 č.k. 6 Er 970/2008-16 Okresný súd Lučenec exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. V odôvodnení uviedol, že účastníci uzavreli zmluvu o úvere, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Vzhľadom na to, že exekučným titulom má byť rozsudok rozhodcovského súdu, treba aplikovať jednak právnu úpravu obsiahnutú v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ale tiež ustanovenia zákona

č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“). Súčasťou zmluvného dojednania účastníkov konania bola rozhodcovská doložka, ktorá nebola so spotrebiteľom osobitne dojednaná, vo formulárovej zmluve splyvala s ostatnými štandardnými zmluvnými podmienkami, spotrebiteľ mohol úverovú zmluvu ako celok buď odmietnuť alebo podrobiť sa zmluvným podmienkam vopred naformulovaným dodávateľom bez toho, aby mal možnosť náležitým spôsobom posúdiť obsah rozhodcovskej doložky a jej právne dôsledky. Táto doložka vytvorila v neprospech spotrebiteľa nerovnováhu práv a povinností účastníkov spotrebiteľskej zmluvy aj z toho dôvodu, že spotrebiteľovi sa v jej dôsledku odoprela ochrana poskytovaná ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Poznamenal, že doložka s takýmito dôsledkami je považovaná za neprípustnú (nekalú) aj v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“). I keď dodávateľom vopred naformulovaná rozhodcovská doložka vyznievala tak, že pre prípad sporu dodávateľa a spotrebiteľa umožňuje spotrebiteľovi možnosť voľby medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, reálne mu tento výber neumožňuje. Z podstaty úverovej zmluvy a právneho vzťahu ňou založeného totiž vyplýva, že subjektom, na podnet ktorého začne konanie o zaplatenie dlžnej sumy, bude dodávateľ, ktorý zvolí rozhodcovský súd. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul. Z týchto dôvodov exekučný súd exekúciu zastavil (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z.).

Proti uvedenému uzneseniu podala oprávnená odvolanie. Po podaní odvolania navrhla prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Uznesením z 26. septembra 2012 sp. zn. 2 CoE 415/2012 Krajský súd v Banskej Bystrici zamietol návrh oprávnenej na prerušenie konania a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Návrh na prerušenie odvolacieho konania zamietol s odôvodnením, že oprávnenou nastolené otázky, ktoré navrhovala predložiť na prejudiciálne posúdenie Súdneho dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“), sú zjavne neopodstatnené a irelevantné, nemajúce základ v prejednávanej spore a týkajúce sa právnej problematiky, ktorá už je riešená judikatúrou Súdneho dvora. Pre úplnosť odvolací súd poukázal tiež na ustanovenie § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Na tomto základe odvolací súd uzavrel, že

v danom prípade nie je daný žiadny dôvod na prerušenie konania. V odôvodnení ďalej uviedol, že súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a svoje zistenia správne právne posúdil. Zdôraznil, že exekučný súd je povinný kedykoľvek v priebehu exekučného konania skúmať, či je exekúcia vedená na základe vykonateľného exekučného titulu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bola v danom prípade uzavretá spotrebiteľská zmluva, ktorá obsahovala neprijateľnú (neplatnú) podmienku. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať spor oprávnenej s povinným, preto označený rozhodcovský rozsudok nie je vykonateľný exekučný titul. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla oprávnená odvolaním (vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania) a tiež dovolaním. Na odôvodnenie dovolania uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), 4. oprávnenej odňali možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že nevzali na zreteľ jej námietky a nekomunikovali s ňou o jej právnych a skutkových tvrdeniach, 5. sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), lebo nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali dokazovanie, 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Z týchto dôvodov oprávnená žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie; zároveň žiadala, aby dovolacie konanie bolo prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. septembra 2012 sp. zn. 2 CoE 415/2012.

Oprávnená v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bola už účastníčkou konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých – tak, ako aj v tomto prípade – podala odvolanie proti

rozhodnutiu odvolacieho súdu; najvyšší súd konanie o jej odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca sp. zn. 3 Cdo 28/2013 a 3 Cdo 24/2013, ďalej z 25. marca 2013 sp. zn. 3 Co 7/2013 a zo 6. augusta 2013 sp. zn. 3 ECdo 78/2013, 3 Co 73/2013) s tým, že odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa a najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 10 ods. 1 a 2 O.s.p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými. Uzatvára, že rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol v odvolacom konaní zamietnutý návrh na prerušenie konania a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa.

Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť najvyššieho súdu na prejednanie odvolania oprávnenej nie je daná, najvyšší súd konanie o odvolaní zastavil (§ 103 a § 104 ods. 1 O.s.p.).

II. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. septembra 2012 sp. zn. 2 CoE 415/2012 podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, ďalej z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013 a 3 Cdo 34/2013 a napokon zo 6. augusta 2013 sp. zn. 3 ECdo 78/2013, 3 Co 73/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutom rozhodnutí spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

III. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, 3 Cdo 34/2013, 3 Cdo 58/2013 a napokon zo 6. augusta 2013 sp. zn. 3 ECdo 78/2013, 3 Co 73/2013, a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov

v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),

2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O.s.p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012),
3. ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,
4. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
5. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,
6. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery (viď 1. až 6.) zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka

spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Dovolateľkou namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a prípustnosť dovolania nezakladajú – vid' tiež IV. ÚS 196/2014.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných vád konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť trovy tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p.). V konaní o dovolaní oprávnenej bola povinná procesne úspešná a vzniklo jej právo na náhradu trov tohto konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal povinnej náhradu trov odvolacieho a dovolacieho dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 3. júla 2014

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková